

ПРОТОКОЛ № 3

Засідання координаційної ради з реалізації молодіжної політики і утвердження української національної та громадянської ідентичності в м. Тернівці

Дата проведення:
18.09.2025 року

Час проведення:
09.00 – 10.10

Місце проведення:
вул. Михайла Грушевського,
буд.5-А,
зала засідань, 1 поверх

Присутні:

Голова Координаційної ради - заступник міського голови **Тарас ТАРКОВСЬКИЙ**

Заступник голови Координаційної ради - начальник відділу молоді і спорту **Олена ПРИХОДЬКО**

Секретар Координаційної ради – головний спеціаліст відділу молоді і спорту **Валерія ЗИМА**

Члени Координаційної ради:

Начальник відділу культури – **Олена ПІДГОРНА**

Начальник відділу освіти – **Володимир ІЛЬЧИШИН**

Начальник відділу оборонної та мобілізаційної роботи виконавчого комітету Тернівської міської ради - **Марина ЧОРНА**

Директор КЗ «Ветеранський центр»

Тернівської міської ради - **Дмитро ГОЛЄВ**

Директор КЗ «Тернівського міського молодіжного центру» - **Анжелла ТУТОВА**

Начальник управління соціального захисту населення

Тернівської міської ради – **Олена КИСЕЛЬОВА**

Заступник начальника відділення поліції №1

Павлоградського районного відділу поліції ГУНП

в Дніпропетровській області з превентивної діяльності,
майор поліції - **Вадим ДАНИЛЬЧЕНКО**

Порядок денний

1. Про проведення заходів та реалізацію проєктів, спрямованих на утвердження в суспільстві патріотичної свідомості, поваги до державних символів, суспільно-державних (національних) цінностей України, розуміння їх важливості для становлення держави, державної мови як національної цінності та важливого атрибута національної та громадянської ідентичності.
2. Про проведення та розвиток Всеукраїнської дитячо-юнацької військово-патріотичної гри “Сокіл” (“Джура”), з метою здобуття молоддю первинних загальновійськових і спеціальних компетентностей із залученням ветеранів військово-патріотичного виховання в рамках підготовки громадян до національного спротиву.
3. Про формування в молодого покоління почуття патріотизму, відданості загальнодержавній справі зміцнення країни, активної громадянської позиції шляхом розвитку фізичної культури в місті.
4. Про проведення заходів, присвячених популяризації та збереженню культурної спадщини та культурних цінностей України.

І. Про проведення заходів та реалізацію проектів, спрямованих на утвердження в суспільстві патріотичної свідомості, поваги до державних символів, суспільно-державних (національних) цінностей України, розуміння їх важливості для становлення держави, державної мови як національної цінності та важливого атрибута національної та громадянської ідентичності.

СЛУХАЛИ:

Анжеллу ТУТОВУ - директора КЗ «Тернівський міський молодіжний центр». У своїй доповіді вона представила перелік заходів, реалізованих КЗ «ТММЦ» які були спрямовані на реалізацію молодіжної політики та утвердження української національної ідентичності, зокрема:

1. Патріотично-благодійні ініціативи:

- фейс-арт зона та благодійна акція (аквагрим, розпис хною, фотозона з ростовою лялькою Лабубу). Зібрано 2450 грн на підтримку добрих справ.
- інтерактивна настільна гра «Монополія по-ЗСУшному», яка моделювала потреби армії (аптечки, шеврони, БПЛА, штаби);
- День Української Державності (передача зібраних коштів волонтерській команді «Бджілка»);
- День Незалежності України (благодійна акція з участю дітей, молоді та дорослих). Символічно створено «Букет пам'яті» для вшанування загиблих захисників.

2. Вшанування пам'яті:

- участь у заходах із вшанування пам'яті загиблих у російському полоні;
- інформаційна кампанія до Дня пам'яті захисників України.

3. Культурно-освітні ініціативи:

- спільний проєкт із Тернівським міським краєзнавчим музеєм «Капсула часу» (молодь залишила записи, малюнки, жарти й послання у капсулі, яку відкриють у 2035 році).
- опитування «Дослідження потреб молоді Тернівської громади» (вивчення інтересів і запитів молоді з подальшою передачею результатів владі).
- опитування до Дня міста (інтерактивна вікторина про історію та особливості Тернівки).

4. Молодіжна політика та регіональні ініціативи

- участь тернівської молоді у масштабному регіональному форумі «#Молодь2025: Змінюй Дій Надихай». Обговорювали майбутнє молодіжної політики, презентували результати U-Report.
- День молоді (урочисті привітання від міської влади; вручення подяк найактивнішим волонтерам і молодим лідерам громади; діалог влади з молоддю у форматі відкритої бесіди).
- «Ярмарок можливостей»;
- арт-локації, йога, фотоквест, психологічні практики;
- шоу талантів «М-фактор»;
- благодійний аукціон на підтримку ЗСУ (зібрано 4483,63 грн).

Результати

Залучено понад 2000 учасників різного віку (діти, молодь, дорослі).

Зібрано понад 11 500 грн на благодійність (підтримка ЗСУ та волонтерських організацій).

Розширено партнерства.

Проведено соціологічне дослідження потреб молоді громади.

Втілено інноваційні формати (ігрові практики, капсула часу, арт-локації).

2025 рік для КЗ «ТММЦ» став прикладом активної, креативної та відповідальної роботи з молоддю. Через благодійність, творчість, освіту та громадянську активність молодь Тернівки утверджує патріотичні цінності, підтримує Збройні Сили України та формує власну національну й громадянську ідентичність.

ВИСТУПИЛИ:

Олена ПІДГОРНА - начальник відділу культури, яка розповіла, що з метою формування в українському суспільстві високого рівня патріотичної свідомості, поваги до державних символів, суспільно-державних та національних цінностей, а також усвідомлення значення державної мови як важливого атрибута національної та громадянської ідентичності, закладами культури міста було проведено такі заходи: інформаційна сторінка до Дня Української державності; поличка державності «Історія та сучасність нашої держави», до Дня української державності; географічний орієнтир «Живи, Україно, живи для краси...» до Дня української державності; досьє історичних фактів «Історичний шлях держави: від коренів до сьогодення»; фоточеллендж «Тримаю гордо прапор України» до Дня Прапора України; національно-патріотичний куточок «Жовто-синій прапор волі» до Дня Прапора; куточок державних символів «Наш Прапор – символ свободи і незалежності» до Дня Прапора України та інші.

Олена Підгорна підкреслила, що завдяки цим заходам підвищується рівень патріотичної свідомості серед населення, особливо молоді, закладаємо повагу до державних символів та розуміння їх значення, формування активної громадянської позиції та відповідальності за майбутнє держави; збереження й розвиток національної та громадянської ідентичності українського народу.

Дмитро ГОЛЕВ - директор КЗ «Ветеранський центр», який ознайомив усіх присутніх з роботою комунального закладу в цьому напрямку, а саме підкреслив що одним з основних напрямків діяльності було формування патріотичної свідомості в суспільстві, підвищення поваги до державних символів та національних цінностей, популяризація української мови як важливого атрибута державності та розвиток активної громадянської позиції серед молоді.

Працюючи з ветеранами та їхніми сім'ями, я щоденно бачу, наскільки важливим є виховання патріотизму та поваги до державних символів – Герба, Прапора та Гімну. Це фундамент для становлення сильної демократичної України. Ці символи втілюють нашу історію, нашу боротьбу за свободу та незалежність, нашу національну ідентичність.

Протягом 2025 року КЗ «Ветеранський центр» ТМР реалізував комплекс заходів, спрямованих на виховання патріотичних цінностей серед різних вікових груп нашої громади, зокрема:

- пісочна терапія для дітей «Моя сильна Україна»;
- з нагоди Дня Української Державності діти взяли участь у символічній акції (діти та молодь залишали відбитки своїх долонь на великому ватмані, використовуючи фарби жовто-блакитних кольорів — кольорів державного прапора України);
- «Прапор побажань від ветеранів» до Дня Державного Прапора України (створено особливий стяг із побажаннями від ветеранів та їхніх родин, який став символом єдності громади).

29 серпня в Україні відзначається День пам'яті захисників, які загинули, боронячи незалежність, суверенітет та територіальну цілісність нашої держави. Цей день об'єднує різні покоління українців, кожне з яких має своїх Героїв, що віддали життя за свободу та єдність України. До Дня пам'яті захисників України в КЗ «Ветеранський центр» для сімей ветеранів, молоді міста та усіх бажаючих було організовано перегляд фільму "Буча 22".

Усі проведені заходи мали на меті не лише вшанування державних символів, але й формування глибокого розуміння їх ролі у становленні української ідентичності. Через емоційне залучення та практичну діяльність учасники, особливо молоде покоління, набували стійких патріотичних переконань та поваги до національних цінностей.

ВИРІШИЛИ:

1. Прийняти до відома доповідь Анжелли ТУТОВОЇ, директора КЗ «Тернівський міський молодіжний центр» щодо проведення заходів та реалізації проектів, спрямованих на утвердження в суспільстві патріотичної свідомості, поваги до державних символів, суспільно-державних (національних) цінностей України, розуміння їх важливості

для становлення держави, державної мови як національної цінності та важливого атрибута національної та громадянської ідентичності.

2. Керівникам структурних підрозділів Тернівської міської ради, закладів культури, освіти, комунальних установ (незалежно від підпорядкування), громадських організацій залучати працівників і усіх бажаючих мешканців міста до участі у розробці та реалізації проектів вищезазначеного напрямлення.

ПРОГОЛОСУВАЛО:

За – 9

Проти – 0

Утрималося – 0

II. Про проведення та розвиток Всеукраїнської дитячо-юнацької військово-патріотичної гри «Сокіл» («Джура»), з метою здобуття молоддю первинних загальновійськових і спеціальних компетентностей із залученням ветеранів військово-патріотичного виховання в рамках підготовки громадян до національного спротиву.

СЛУХАЛИ:

Володимира ШЕМЕТА – головного спеціаліста відділу освіти, який нагадав усім присутнім, що Національно – патріотичне виховання дітей та молоді – це комплексна система і цілеспрямована діяльність освітніх закладів щодо формування у молодого покоління високої патріотичної свідомості, почуття вірності, любові до Батьківщини, турботи про блага свого народу, готовності до виконання громадського і конституційного обов'язку із захисту національних інтересів, цілісності, незалежності України.

З метою виховання громадян – патріотів, захисників державної незалежності та територіальної цілісності України, заклади загальної середньої освіти міста беруть активну участь у проведенні та розвитку Всеукраїнської дитячо-юнацької військово-патріотичної гри «СОКІЛ» («Джура»).

В кожній гімназії та ліцеї створені курені для молодшої (новачки), середньої (джури), старшої (молоді козаки) вікових груп.

В період з 04 червня 2025 року по 13 червня 2025 року рій «Отамани» куреня ім. Сергія Подорожнього («Тернівський ліцей №7») взяли участь у II (обласному) етапі Всеукраїнської гри «Сокіл» («Джура»), гра проводилась в дистанційному форматі.

Рій брав участь у старшій віковій групі «Молоді козаки». Загалом було залучено 8 учнів 10-х класів та керівник рою педагог-організатор Василенко Діана Вадимівна. Рій брав участь у наступних конкурсах:

1. Відун
2. Тактична медицина/до медична допомога
3. Пластун: цілевказання та орієнтування
4. Загальна туристська підготовка
5. Конкурс звітів про роботу роїв
6. Конкурс буклетів «Живі в серцях»

Загальна туристська підготовка проводилась на платформі «Всеосвіта» у вигляді тестів. Конкурс буклетів «Живі в серцях» передбачав захист роботи. Закінчилась гра загальною онлайн-зустріччю та підбиттям підсумків. Загальний результат гри 13 місце. Найкращі результати рій мав у таких конкурсах: Конкурс звітів про роботу роїв (10 місце) та Конкурс буклетів «Живі в серцях» (4 місце).

З метою здобуття молоддю первинних загальновійськових і спеціальних компетентностей із залученням ветеранів військово-патріотичного виховання в рамках підготовки громадян до національного спротиву в закладах загальної середньої освіти міста Тернівки проведено цикл інформаційно – просвітницьких виховних заходів, зокрема:

- перегляд відеоматеріалів, презентацій («Почути серцем», «Мінна безпека»);
- правила від пса Патрона («Правила поводження на замінованих територіях»);
- уроки мужності («День Пам'яті кіборгів в Україні»);

- уроки державності («Шлях до незалежності України», «Любити Батьківщину – знати її історію»);
- конкурс малюнків («День пам'яті КІБОРГІВ», «День пам'яті захисників»);
- правознавчі вікторини («Людина і Закон», «З історії прав людини», «Життя як право»);
- заняття з елементами тренінгу («Діти і війна»);
- перегляд відео матеріалів, презентацій («Перемагає той, хто пам'ятає», «Україна єдина», «Обережно! Небезпека!», «22 січня – початок сучасної України», «Яким я бачу майбутнє України»);
- силові змагання та перша медична допомога для старшокласників за участю представників Червоного хреста тощо.

В завершенні свого виступу Володимир ШЕМЕТ підкреслив, що сьогодні єдиний шлях повернення державності - громадянсько-патріотичне виховання молоді.

ВИРІШИЛИ:

1. Прийняти до відома доповідь Володимира ШЕМЕТА – головного спеціаліста відділу освіти щодо проведення та розвитку Всеукраїнської дитячо-юнацької військово-патріотичної гри “Сокіл” (“Джура”), з метою здобуття молоддю первинних загальновійськових і спеціальних компетентностей із залученням ветеранів військово-патріотичного виховання в рамках підготовки громадян до національного спротиву.

2. Закладам відділу освіти налагодити співпрацю з комунальним закладом «Ветеранський центр» для продовження роботи з військово-патріотичного виховання дітей та молоді і проведення спільних заходів у цьому напрямку.

ПРОГОЛОСУВАЛО:

За – 9

Проти – 0

Утрималося – 0

III. Про формування в молодого покоління почуття патріотизму, відданості загальнодержавній справі зміцнення країни, активної громадянської позиції шляхом розвитку фізичної культури в місті.

СЛУХАЛИ:

Валерію ЗИМУ – головного спеціаліста відділу молоді і спорту, яка доповіла присутнім про формування в молодого покоління почуття патріотизму, відданості загальнодержавній справі зміцнення країни, активної громадянської позиції шляхом розвитку фізичної культури в місті.

Сучасні виклики, які стоять перед Україною, зумовлюють необхідність активного виховання молодого покоління в дусі патріотизму, відданості загальнодержавній справі, високої громадянської відповідальності та готовності працювати на благо країни. Одним з ефективних інструментів такого виховання є фізична культура і спорт, які не лише зміцнюють здоров'я молоді, але й формують у них активну життєву позицію, почуття єдності, відповідальності та цілеспрямованості.

В Тернівській міській територіальній громаді у 2025 році було організовано різноманітні заходи, зокрема; спортивні свята; змагання присвячені Дню Незалежності України, Олімпійському Дню, Дню Соборності України; патріотичні забіги вшанування пам'яті загиблих героїв «Шаную Воїнів, біжу за Героїв України»; відкриті кубки з боча серед молоді, людей з інвалідністю та ветеранами. Такі фізичні активності поєднують національний дух, формують у молоді розуміння важливості єдності, сили народу та відповідальності за майбутнє країни.

Також заплановано проведення змагань з різних видів спорту (кіокушин-карате, козацький двобій, ММА, армрестлінг, волейбол, настільний теніс) в жовтні-грудні місяцях ко Дню захисників і захисниць України, Дню українського козацтва.

Протягом 2025 року в м.Тернівці були реалізовані наступні проекти, а саме:

1. «Спорт рівних можливостей» (майданчик для гри в боча) виконавець Громадська організація "Агенція сталого розвитку міста Тернівка Дніпропетровської області". Результат проекту: створення спортивного майданчику для гри в Боча на якому будуть проводитися тренування та змагання, що будуть сприяти активізації та реабілітації людей з інвалідністю та ветеранів, які внаслідок бойових дій отримали травми опорно-рухового апарату, а також покращення розуміння та комунікації між всіма членами суспільства (зокрема людей з інвалідністю, ветеранів, молоді).

2. «Спорт єднає покоління» (майданчик для пляжного волейболу та гандболу) виконавець КПНЗ «ДЮСШ «ТЕМП» м.Тернівка. Реалізація цього проекту допоможе місцевому населенню стати більш активними, згуртованими та не байдужими один до одного, також допоможуть вимушено переміщеним особам подолати психологічні травми, викликані переміщенням, посприяють налагодженню спілкування між ними та місцевими громадянами. Збільшиться кількість бажаючих дітей, молоді, мешканців міста займатися волейболом, гандболом та підвищити свою рухову активність.

Формування у молоді почуття патріотизму та активної громадянської позиції можливе лише через системний, комплексний підхід. Фізична культура є важливим інструментом не лише фізичного, а й морального та духовного розвитку особистості. Створення сприятливого середовища для занять спортом у місті сприятиме не тільки зміцненню здоров'я нації, а й формуванню покоління, готового захищати та розвивати свою країну.

ВИРІШИЛИ:

1. Прийняти до відома доповідь Валерії ЗИМИ – головного спеціаліста відділу молоді і спорту Тернівської міської ради щодо формування в молодого покоління почуття патріотизму, відданості загальнодержавній справі зміцнення країни, активної громадянської позиції шляхом розвитку фізичної культури в місті.

2. Відділу молоді і спорту оприлюднити в соціальних мережах перелік спортивних організацій та клубів, які існують в м.Тернівка на даний час для інформації і залучення осіб різного віку для їх відвідування.

3. Винести на розгляд питання щодо реалізації в м.Тернівці мультиспортивного проекту «Шлях чемпіонів» розробленого з метою створення умов для самореалізації дітей та молоді через поглиблені заняття спортом в умовах спеціалізованих класів закладів освіти з урахуванням існуючої нормативно-правової бази сфери освіти та науки, фізичної культури і спорту.

ПРОГОЛОСУВАЛО:

За – 9

Проти – 0

Утрималося – 0

IV. Про проведення заходів, присвячених популяризації та збереженню культурної спадщини та культурних цінностей України.

СЛУХАЛИ:

Олену ПІДГОРНУ - начальника відділу культури, яка ознайомила учасників координаційної ради з запланованими та проведеними заходами, присвяченими популяризації та збереженню культурної спадщини та культурних цінностей України.

Олена наголосила, що культурна спадщина – це історичні, археологічні, літературні, архітектурні, містобудівельні, ландшафтні й мистецькі цінності, успадковані людством від попередніх поколінь.

Збереження матеріальної мистецької спадщини — це важлива частина життя суспільства. Наявність мистецьких артефактів змушує відчувати цінність нашого життя, бо в них зберігається пам'ять про події, явища, почуття, переживання людей. Завдяки цьому ми можемо краще розуміти як культуру свого народу, так і решту культур.

Це поняття охоплює пам'ятки високої культури і водночас повсякденного побуту. Розрізняють 8 видів пам'яток: археологічні, історичні, архітектурні, пам'ятки містобудування, садово-паркового, монументального, ландшафтного мистецтва, а також об'єкти науки і техніки. Перелік видатних цінностей людства міститься у Списку об'єктів Світової спадщини ЮНЕСКО.

Також там зазначено держави, на території яких перебувають ці пам'ятки під охороною. Країна-рекордсменка за кількістю пам'яток, внесених до Списку ЮНЕСКО, — Італія. Станом на 2020 рік до Списку належать 55 пам'яток. Серед найвідоміших: історичний центр міста Флоренція, місто Венеція та Венеційська лагуна, історичний центр Рима і володіння Ватикану, зокрема базиліка Святого Павла за міськими стінами.

До цього Списку належать і пам'ятки України. Наприклад, Софійський Собор з його архітектурним ансамблем; ансамбль історичного центру Львова; Херсонес Таврійський, що в окупованому Криму; резиденція митрополитів Буковини і Далмації в Чернівцях, нині — Чернівецький національний університет імені Ю. Федьковича.

- 1 — Києво-Печерська лавра у м. Києві;
- 2 — історичний центр м. Львова;
- 3 — Чернівецький національний університет ім. Ю. Федьковича;
- 4 — Херсонес Таврійський;

Не залишається в осторонь і наше місто. З метою збереження національної ідентичності, формування у громадян поваги до історичного минулого, культурних надбань українського народу та поширення знань про матеріальну й нематеріальну культурну спадщину було проведено комплекс заходів, спрямованих на популяризацію культурних цінностей України, а саме:

- тематичні виставки, присвячені історико-культурній пам'яткам та видатним діячам культури;
  - етно-подіум «Бабусине вбрання, або...що, як, коли і де носили»;
  - навігатор патріота «Українська ідентичність через призму часу»;
  - калейдоскоп неймовірних цікавинок «Україна надзвичайна» та багато інших.
- Також підготовлено публікації, інформаційні матеріали у соціальних мережах.

Завдяки цим заходам підвищуємо рівень обізнаності населення про історико-культурну спадщину, виховання у молодого покоління почуття патріотизму, гордості за культурні надбання.

ВИРІШИЛИ:

1. Прийняти до відома доповідь Олени ПІДГОРНОЇ – начальника відділу культури щодо проведення заходів, присвячених популяризації та збереженню культурної спадщини та культурних цінностей України.
2. Запропонували працівникам відділу культури сумісно з керівниками гуртків Центру дитячої творчості до кінця цього року зробити майтер – клас з петриківського розпису для бажаючих мешканців міста та виставку робіт вихованців Ользі Уртушевої і Ользі Сидоренко. Проведення заходу оприлюднити в соціальних мережах.

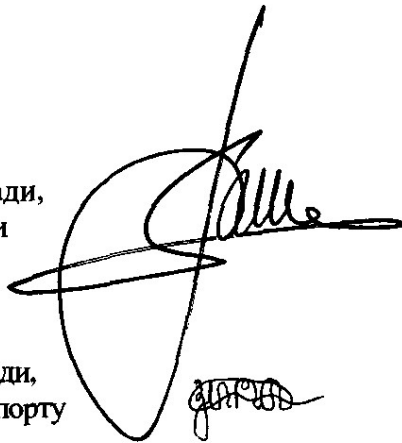
ПРОГОЛОСУВАЛО:

За – 9

Проти – 0

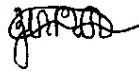
Утрималося – 0

Голова Координаційної ради,
заступник міського голови

Тарас ТАРКОВСЬКИЙ

Секретар Координаційної ради,
начальник відділу молоді і спорту

Валерія ЗИМА